

Hrvatsko onkološko društvo (HOD) Hrvatskoga liječničkog zbora

Eduard Vrdoljak¹✉

¹Klinika za onkologiju, Medicinski fakultet Split, Sveučilište u Splitu, Klinički bolnički centar Split

Hrvatsko onkološko društvo Hrvatskoga liječničkog zbora osnovano je 2000. godine pod inicijativom vizionara i onkološkog doajena prof. dr. sc. Mirka Šamije, a s ciljem ujedinjenja svih naših resursa u multidisciplinarnoj borbi protiv raka.

Inicijalno, glavna aktivnost Hrvatskoga onkološkog društva bila je izrada prijedloga prevencije raka u Republici Hrvatskoj koji je bio temelj današnjega *Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke, debelog crijeva i vrata maternice* koji provodi Ministarstvo zdravstva RH.

Profesor Šamija je odmah po osnutku Društva shvatio vrijednost i potrebu prijenosa znanja i iskustava iz onkologije na širu onkološku zajednicu te je organizirao 2002. godine prvi *Hrvatski onkološki kongres (HOK)* s međunarodnim sudjelovanjem, koji se nastavio organizirati u dvogodišnjim intervalima.

Drugi onkološki kongres održan je 2004., treći 2006., a četvrti onkološki kongres održan je 2008. godine u Zagrebu s impresivnim brojem sudionika (170).

Od 2014. hrvatski onkološki kongresi održavaju se svake godine, uz kontinuirano dizanje kvalitete organizacije kongresa i predavanja, baš kao i podizanje broja sudionika kongresa, koji je dosegao broj od 481 sudionika u travnju 2024. godine (17. kongres HOD-a).

Hrvatski onkološki kongres najveći je skup hrvatske onkologije. Ovim kongresom okupljamo stručnjake svih specijalnosti koji rade u multidisciplinarnim timovima ovoga važnog i velikog dijela medicinske i javnozdravstvene djelatnosti – onkologije. Budući da je rak u Hrvatskoj ponajveći javnozdravstveni problem s kojim se mora i treba suočiti cijela društvena zajednica, Hrvatsko onkološko društvo je preuzeo inicijativu, pokušaj unaprjeđenja svih aspekata borbe protiv raka od primarne i sekundarne prevencije (inicijalnih ciljeva) do liječenja i rehabilitacije onkoloških bolesnika.

Godine 2008. voditeljstvo Hrvatskoga onkološkog društva preuzeo je prof. dr. sc. Eduard Vrdoljak zajedno sa zamjenikom prof. dr. sc. Antoniom Juretićem, tajnikom doc. dr. sc. Lidjom Bošković i blagajnikom Mladenom Solarićem, dr. med. (tablica 1.)

Zajednički cilj toga vodstva HOD-a bio je i ostao maksimalno unaprijediti kvalitetu liječenja naših bolesnika kroz optimalnu integraciju novih znanstvenih dostignuća u svakodnevnu onkološku praksu. Jasno, naša obveza kao krovnog on-

PROF. DR. SC. MIRKO ŠAMIJA

PRIKAZI POZIVNICE
ZA 17. HOK
I DIJELA ORGANIZACIJE,
POSJEĆENOSTI HOK-A

✉ Adresa za dopisivanje:

Prof. dr. sc. Eduard Vrdoljak, dr. med., Klinika za onkologiju, Medicinski fakultet Split, Sveučilište u Splitu, Klinički bolnički centar Split, Spinčićeva 1, 21000 Split, Hrvatska

TABLICA 1.

STRUKTURA UPRAVLJAČKOG TIJELA HRVATSKOGA ONKOLOŠKOG DRUŠTVA	
Predsjedništvo:	
Prof. dr. sc. Eduard Vrdoljak – predsjednik	
Prof. dr. sc. Antonio Juretić – dopredsjednik	
Prim. dr. Mladen Solarić – rizničar	
Doc. dr. sc. Lidija Bošković – tajnik	
Upravni odbor:	
Akademik Zvonko Kusić	
Prof. dr. sc. Snježana Tomić	
Prof. dr. sc. Ingrid Belac Lovasić	
Prof. dr. sc. Boris Ružić	
Prof. dr. sc. Marijo Boban	

kološkoga nacionalnog društva bila je i ostala političko, organizirano djelovanje, a s ciljem optimalnog korištenja raspoloživih medicinskih resursa u pružanju najbolje skrbi našim bolesnicima. Svesni smo činjenice da ekonomsko opterećenje društva onkološkim liječenjem postaje sve veće, kao i važnosti farmakoekonomike. Tim veći značaj imaju naše znanje, organizacija, optimalizacija i integracija.

Rijetko je koja medicinska disciplina tako propulzivna kao što je onkologija. Gotovo svakodnevno svjedoci smo novina koje značajno mijenjaju kliničku praksu, osiguravaju našim bolesnicima bolje, uspješnije dijagnostičke i terapijske postupke. Također, onkologija je struka u kojoj je timski rad najvažniji, gdje kvalitetnim timskim pristupom možemo polučiti najbolje rezultate. Upravo zbog toga naše usmjerenje na Hrvatski onkološki kongres bilo je i ostalo kritično važno.

Pored Hrvatskoga onkološkog kongresa, HOD je aktivno sudjelovao u organizaciji Centralnoga europskog onkološkog kongresa (CEOC) u vremenu od 2007. do 2022. godine. Srednjoeuropski onkološki kongres je regionalni, multinaacionalni skup namijenjen kontinuiranoj edukaciji medicinskih, kliničkih i kirur-

PRIKAZI POZIVNICE
JEDNOGA OD CEOC-A
I RUKOVODSTVA KONGRESA
(PROF. DR. SC. BRANIMIR ŠKIĆ,
PROF. DR. SC. EDUARD
VRDOLJAK)

ških onkologa i drugih zdravstvenih djelatnika uključenih u skrb o onkološkim pacijentima.

U vremenu od 2011. do 2018. godine pored Centralnoga onkološkog kongresa, radi još bolje translacije znanja i iskustava, Hrvatsko onkološko društvo u suradnji sa američkim društvom kliničkih onkologa organiziralo je *Best of ASCO*, dobivanje prava i održavanje regionalne prezentacije najboljih znanstvenih radova na ASCO-u.

Također, Hrvatsko onkološko društvo je organiziralo tečajeve na tim kongresima, poput ASCO *International Clinical Trials Workshop* (ASCO ICTW) koji podupire istraživanje raka u zemljama u razvoju kroz razvoj istraživačkih vještina kliničara u tim zemljama. Svrha je ASCO ICTW-a educirati članove istraživačkog tima o najboljim praksama provedbe kliničkih ispitivanja.

Sadržaj tečaja pridružuje se globalno prihvaćenim standardima u provođenju kliničkih istraživanja s lokalnom perspektivom. Teme uključuju uloge i odgovornosti tima za istraživanje, strategije prikupljanja pacijenata, etiku, promicanje kliničkih ispitivanja, perspektive sponzora, dizajn ispitivanja, lokalna i međunarodna regulatorna pitanja i savjete o objavljivanju rezultata istraživanja.

ASCO *Quality Training Program* organizirali smo 2022. godine. Riječ je o programu obuke za kvalitetu organizacije zdravstvenih, onkoloških institucija, tečaju unaprjeđenja kvalitete za onkološke pružatelje usluga kojima je potrebno mjeriti učinkovitost, istraživanju pitanja kvalitete i sigurnosti te provođenju promjene usmjerene ka poboljšanju svih ishoda u onkološkoj skrbi.

Pored navedenih međunarodnih aktivnosti, u organizaciji *Best of ASCO* i CEOC-a, HOD je aktivno participiralo u organizaciji sastanaka s međunarodnom participacijom – u koorganizaciji s Nacionalnim institutom za rak (NCI) Sjedinjenih Američkih Država.

U proteklim godinama HOD je aktivno sudjelovao u najvažnijim onkološkim aktivnostima kod nas: redovitom izdavanju nacionalnih smjernica za dijagnozu, liječenje i praćenje svih najvažnijih sijela tumora te pokretanju i izradi nacionalnog plana protiv raka.

Na 14. sjednici Sabora RH održanoj 2. listopada 2009. potpisana je *Prijedlog rezolucije o zločudnim tumorima* iniciran od strane Hrvatskoga onkološkog društva.

FOTOGRAFIJA SA SKUPA
KOJI JE HOD ORGANIZIRAO
S NACIONALNIM INSTITUTOM
ZA RAK SAD-A

Hrvatski sabor
predstavničko tijelo građana Republike Hrvatske

PRIKAZ DEKLARACIJE O RAKU
I NJEGOVO POTPISIVANJE
2009. GODINE

Dana 25. ožujka 2010. izglasan je *Memorandum o suglasnosti između Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH i Nacionalnog instituta za rak Nacionalnih instituta za zdravlje SAD-a*.

Hrvatsko onkološko društvo objavilo je dana 18. kolovoza 2018. *Studiju potreba za radijacijskom onkologijom u Hrvatskoj: današnje stanje i potreba za unaprjeđenjem stanja radioterapijske opreme (linerani akceleratori) i organizacije mreže radioterapije u Hrvatskoj* (autori: prof. dr. sc. Eduard Vrdoljak, prof. dr. sc. Antonio Juretić, doc. dr. sc. Ingrid Belac Lovasić, prof. dr. sc. Ante Bolanča, prof. dr. sc. Lidija Beketić Orešković, doc. dr. sc. Ilijan Tomaš, Dario Hrepic, prof.). U studiji je obrađena tema radioterapije koja ima centralno mjesto i esencijalni je modalitet liječenja raka. Za razliku od drugih onkoloških modaliteta liječenja (isključivši kirurgiju) poput kemoterapije, hormonske terapije, imunoterapije ili terapije malim molekulama, radioterapija zahtijeva velika inicijalna ulaganja te planiranje prostora, organizacije i ljudstva. Dakle, dok se ostali modaliteti liječenja mogu s dodatnim investicijama brzo unaprijediti, popraviti, radijacijska onkologija zahtjeva brižan, dugotrajan i postojan odnos svih uključenih u njenu implementaciju, osobito državnih struktura, jer bi male države poput Hrvatske morale planirati i provoditi radijacijske planove na državnoj razini.

Rak je vodeći javnozdravstveni problem u Hrvatskoj i nažalost svaki treći stanovnik Hrvatske oboljet će od raka tijekom svog života. Uzimajući u obzir da prosječna proširena obitelj ima najmanje četiri do pet članova, lako dolazimo do broja od 850.000 hrvatskih građana čiji su svakodnevni životi izravno ili neizravno pogodjeni rakom, što čini gotovo 20% našeg društva.

PRIKAZ MEMORANDUMA
O SURADNJI S NCI SAD
I NJEGOVO POTPISIVANJE
2010. GODINE

Rak je drugi najčešći uzrok smrtnosti (nakon kardiovaskularnih bolesti), i odgovoran je za 26% smrtnih slučajeva u Hrvatskoj u 2017. godini. Vodeći je uzrok smrtnosti kod osoba mlađih od 65 godina te je odgovoran za 50% smrtnih slučajeva kod žena i 35% kod muškaraca. Podatci o preživljavanju prema sijelu pokazuju da se Hrvatska nalazi na dnu ljestvice država EU, među pet država s najgorom stopom preživljavanja, osim kod djece, kod kojih su stope preživljavanja usporedive sa stopama u EU. Vidljiv je napredak u stopama preživljavanja, no nažalost stope preživljavanja od raka u drugim evropskim zemljama rastu brže nego u Hrvatskoj. Najvjerojatniji su razlozi takvoga nepovoljnog onkološkog ishoda u Hrvatskoj multifaktorijski i uključuju veliku izloženost štetnim utjecajima (ponajviše pušenje i pretlost), nedostatak kvalitetnih programa primarne prevencije, slabu zdravstvenu prosvjećenost i nedostatne programe rane detekcije raka, kasniju dijagnozu, višu zastupljenost smrtonosnijih oblika raka, slabiju dostupnost kvalitetne onkološke skrbi, nedostatak radioterapijske i druge skupe i sofisticirane opreme, nedostatak istinske multidisciplinarnosti u onkologiji, nedostatak kvalitetnih baza onkoloških podataka i kontrole kvalitete, i u konačnici nedovoljno ulaganje u sve aspekte onkologije, od edukacije preko znanosti do liječenja i supportivno-simptomatske skrbi za onkološke bolesnike.

Suvremena onkologija svakodnevno donosi sve veću uspješnost u onkološkom liječenju, uz rast udjela izlijеčenih bolesnika. Stoga je potrebno razmotriti dva paralelna procesa:

- (1) dijagnosticiranje raka, zahtjevno liječenje, žrtvu bolesnika, njegove obitelji i društva, bol, smrt, gubitak, itd.
- (2) izlječenje, reintegraciju, rehabilitaciju, odnose, pravo na rad, pravo na dobrostanstven život.

Uzimajući u obzir sve navedeno, Hrvatsko onkološko društvo pokrenulo je široku društvenu inicijativu o izradi sveobuhvatnog i multifunkcionalnog Nacionalnog plana protiv raka. Nakon prihvaćanja te incijative od strane državnih struktura, Ministarstvo zdravstva je okupilo više od 150 dionika organiziranih u 21 radnu skupinu, od kojih je velik broj članova HOD-a. Nakon tri godine konzultacija, istraživanja i rasprava izradili smo čvrst plan koji će omogućiti onkološkoj zajednici u Hrvatskoj da ishode liječenja oboljelih od raka dovede na razinu iznad europskog prosjeka.

Nacionalni plan protiv raka razvijen je u skladu s važećim smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije i Evropske unije te je upućen na javnu i stručnu raspravu u zemlji i inozemstvu. Ekonomска analiza napravljena je u suradnji s inozemnim stručnjacima radi osiguravanja kritičke ocjene i određivanja prioritetnosti aktivnosti na temelju njihovih financijskih učinaka. Provedba ovoga čvrstog nacionalnog plana financirat će se proračunskim sredstvima namijenjenim (javnom) zdravstvu, posebnim izvanproračunskim lokalnim ulaganjima, kao i sredstvima iz europskih fondova te zajmovima Svjetske banke, s konačnim ciljem produljenja života oboljelih od raka u Hrvatskoj na razinu zapadnoeuropskih zemalja.

Nacionalni strateški okvir protiv raka prihvaćen je jednoglasno od strane Sabora RH dana 15. prosinca 2020.

Na temelju Nacionalnoga strateškog okvira protiv raka i njegovog jedinstvenog poglavљa o ekonomskoj analizi plana te na temelju prije izrađenog Elaborata o stanju radioterapije u RH dobivena su značajna neopovratna financijska sredstva za njegovu implementaciju, što na neki način definira veliku vjerojatnost uspjeha implementacije plana.

U bližoj budućnosti cilj HOD-a je nastaviti s implementacijom NSOPR-a, aktivno participirati u povezivanju hrvatskih onkoloških institucija u jedinstvenu

Nacionalni strateški okvir protiv raka do 2030.

HRVATSKI SABOR

273
Na temelju članka 11. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (o-Narodne novine, br. 122/17.) Hrvatski sabor je u svibnju 13. prosinca 2018. donio je

NACIONALNI STRATEŠKI OKVR PROTIV RAKA DO 2030.

I. PREDGOVOR

A. TRENUT RAKA

Broj oboljelih od raka u Republici Hrvatskoj u svim dijelovima je porastao. Spreka u administrativnoj organizaciji (u administrativna jedinica za hranu i životinjsku industriju) u 2016. na 295 milijuna poljena u godini, u poređenju sa 2015. godinom kada je bio 285 milijuna poljena. U istom razdoblju je u Republici Hrvatskoj umrlo 17.600 oboljelih od raka, a u poređenju sa 2015. godinom je umrlo 16.596 ljudi. Prema zadnjem službenom podatku Republike Hrvatske iz 2017. godine, potvrđeno je 21.035 slučajeva mrtvih boljih (13.220 kod muškaraca i 11.136 kod žena).

Dva Mla. Štabljeni	št. Štabljeni
Vrsta dokumenta:	Odluka
Redz. broj:	HN 141/2020
Broj dokumenta u fizičkom:	2738
Stranice miješanih stranica:	1
Doslovnički:	Hrvatski sabor
Datum prihvjeta:	08.12.2020.
ELB:	HN/2020/2020/141/2738
Dokument je uključen u skladnu	

PRIKAZ ODLUKE
HRVATSKOG SABORA
O NSOPR-U TE FOTOGRAFIJE
POVEZANE S PREDSTAVLJANJEM
NSOPR-A 2018. GODINE

digitalnu onkološku mrežu (i na taj način osigurati jednakopravnost svih hrvatskih građana na onkološku izvrsnost te unaprijediti multidisciplinarnost i onkološku izvrsnost optimalnim korištenjem limitiranih ljudskih resursa), potaknuti i financirati veću, značajniju implementaciju znanja i iskustava iz vanjskih centara izvrsnosti u našu sredinu obukom mladih specijalista ili specijalizanata, osigurati pravovremene i prilagođene smjernice za sva važna sijela u onkologiji te nastaviti aktivno participirati u promicanju onkologije u našem društvu.

